

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Isus - Dumnezeu adevărat.

Suntem cătră sfârșitul postului sfântului Crăciun și nu multe zile ne despart de marele praznic al intrupării Domnului.

Aceste zile sfinte ale postului, premărgătoare marelui praznic, ne sunt date de cătră sf. noastră Biserică ca un răgaz evlavios de primenire sufletească, de pregătire vrednică pentru a primi pe acela, care este Cuvântul intrupat.

Sunt date aceste zile pentru de a cuprinde gândul nostru cu marea Taină a intrupării Fiului lui Dumnezeu, pentru a stârni inimile noastre la dragoste arzătoare pentru Acela, care a luat sălaş în sinul Prea curatei și s'a născut în peștera Vifleimului, pentru a mișca voința noastră la fapte de pocăință și la lucruri plăcute lui Dumnezeu.

Sunt date aceste zile pentru a crede și mărturisi cu smerenie și fără frică pe Isus Nazarineanul — Dumnezeu adevărat.

Durere, nu odată trebuie să vedem, cum este vătămat Fiul lui Dumnezeu cu fapte păcătoase, cu vorbe de sudălmii și injurături. Atari oameni uită în mod păcătos, că Cel în acest mod vătămat este însuși Dumnezeu adevărat. Cum vor putea acest fel de oameni să facă mărturisire despre dumnezeirea Fiului intrupat în caz de primejdie?

Servească acestora ca pildă de urmat ținuta celor 12 micuți apostoli din Cartagena, cari au dat mărturisire neclătilă despre dumnezeirea lui Isus.

Istoria lor pe scurt este următoarea:

La anul 484 după nașterea lui Hristos, arianii, cari au tăgăduit dumnezeirea lui Isus, au luat cele mai aspre măsuri, ca toți Creștinii adevărați să fie alungați din eparhia Cartaginei. Intre aceștia au fost și doisprezece copilași cântăreți, pe cari având glas

frumos Arianii ar fi dorit să-i câștige pentru slujba lor bisericească și în acest scop s'au nizuit din reputeri a-i ademeni, ca să tăgăduiască dumnezeirea lui Isus și să treacă la legea Ariană.

Copilașii, însă nici n'au voit să audă de așa ceva ci îmbrățișând picioarele celor ce au fost osândiți de a fi alungați din eparhie, au declarat și mărturisit fără frică și sovăială că mai bucuros vor muri decât să tăgăduiască pe Isus că este Dumnezeu adevărat.

I-au bătut fără milă, dar în zădar. După aceea i-au închis în temniță întunecoasă, unde au trebuit să flămânzească și zilnic au fost bătuți cu vergele.

Micuții mărturisitori însă, au ramas neclățiți.

În sfârșit arianii neștiind ce să facă cu ei, le-au dat drum liber.

De aici în colo cei doisprezece au locuit împreună, au mâncat împreună și împreună au cântat laudă sfintei Treimi dând astfel prin tăria credinței și sfințenia vieții lor pildă de evlavie tuturor locuitorilor din orașul Cartaginei.

Văzând acest curaj neînfricat, poporul i-a numit „cei doisprezece apostoli micuți ai Cartaginei.”

A apărut cea mai efină carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociației Sighet Piața Unirii 25.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

25. Moise fuge din Egypt și Dumnezeu îl chiamă îndărăt.

Moise a ajuns vârsta de 40 ani însă cu toate că avea o situație splendidă în curtea împăratului, nu era mulțumit. „Cu credință Moise, mare făcându-se a tăgăduit a se numi fiul fetei lui Faraon și mai bine a ales a fi chinuit împreună cu poporul lui Dumnezeu, decât a avea dulceața păcatului cea trecătoare, mai mare bogăție socotind a fi ocara lui Hristos, decât visteriile Egiptului, căci se uita la răsplătire.” (Evr. 11, 24—26.) ba după un caz nenorocit, unde Moise văzând maltratat pe un izraelit de un egiptian, l-a lovit pe aceasta de a murit, a fost silit să fugă în alta țară; „Moise cu credință a lăsat Egyptul, netemându-se de urgia împăratului, căci pe cel nevăzut, ca și cum l'ar fi văzut, îl aștepta.” (Evr. 11, 27.) Mergând s'a oprit în Madian în spre apus de golful Elamit, l'a preotul Raguel Iethro, și luând fata preotului pe Sephora de femeie, s'a așezat și a ramas acolo 40 ani.

În conformitate cu titlul lui de fiu al ficei faraonului Moise a căpătat în curtea împărătească o creștere aleasă, potrivită talentului lui strălucit și chemării lui înalte de mai târziu ca conducător al unui popor: „Și a învățat Moise toată înțelepciunea Egiptenilor, și era puternic în cuvintele și în faptele sale” (Fapt. 7, 22), în Madian l'a pregătit însuși Dumnezeu sufletește. În acei 40 ani cât a stat acolo a avut timp să reflecteze asupra stărei poporului său și asupra făgăduințelor făcute de Dumnezeu acestui popor, a înțeles că scăparca nu se poate aștepta de izbucniri desordonate a patimilor fără numai dela Domnul.

Înstruat în aceasta privity și atins de frumseța împrejurimei muntoase, Moise a fost pregătit să primească acele comunicări dumnezeiești, cari îl așteptau, în afară de aceasta a avut ocazia să se facă cunoscut cu acele ținuturi, unde avea să pregătească el poporul ales la intrarea în pământul făgăduit.

În astfel de dispoziții sufletești a fost învrednicit de a primi pe muntele Horeb un ordin deadreptul de la Dumnezeu de a elibera poporul Izraelit din asuprirea egiptienilor.

Moise a avut nedumeriri și a zis către Domnul: „Iacă mă voi duce la fiii lui Izrail și î-i voi zice: Dumnezeuul părinților voștri m'a trimis pe mine la voi, și de-mi vor zice mie care este numele lui ce să li răspund? Și Dumnezeu zise lui Moise: „Eu sunt cel ce sunt, și-i mai zise: Așa vei zice fiilor lui izrail: Cel ce se chiamă Eu sunt, acela m'a trimis la voi.”

Și Dumnezeu mai adause lui Moise: Așa vei zice fiilor lui Izrail „Iehova Dumnezeuul părinților voștri, Dumnezeuul lui Avram, Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacob m'a trimis la voi, acesta este numele meu în veci și aceasta este amintirea mea pentru toate neamurile.” (Ex. 3 13—15.)

Cu aceste cuvinte au primit izraeliții despre Dumnezeu două denumiri dela el însuși, prin cari denumiri au putut să înțeleagă întru câțva ceva despre existența și lucrarea ființei dumnezeiești, au dobândit un razim de a remănea statornici față de evenimentele de cari în viitor vor fi întimpinați.

Dumnezeu s'a descoperit lui Moise, ca Dumnezeuul lui Avram, Isaac și Iacob.

Cu aceasta denumire Dumnezeu a restabilit continuitatea cu trecutul patriarhal și a adus în conexitate evenimentele viitorului apropiat cu întâmplările strămoșilor de veacuri adormiți, Dumnezeu vrea să reînviească intimitatea legăturii cu urmași și să implinească în ei făgăduințele date strămoșilor.

Eu sunt cel ce sunt: prin aceasta denumire Dumnezeu da de înțeles, că el singur este aceea ființă din întreaga lume a ființelor care își are motivul și izvorul existenței lui în el însuși, o definiție mai precisă despre esența ființei dumnezeiești în graiu omnesc nu este, poporul izraelit trebuia să folosească aceasta definiție în a treia persoană — El este — ce în limba ebraica sa spune: Iahve-Iehova.

Se poate că poporul ales nu a putut să înțeleagă chiar de la început întreaga însemnătate a acestei denumiri, totuși ea nu a fost fără folos pentru dezvoltarea vieții religioase a poporului, căci în aceasta denumire se cuprindea și absolută neschimbare a esenței dumnezeiești prin urmare și a voinei dumnezeiești de mântuire.

Însemnarea numelui din aceasta privity în acel moment era de cea mai mare importanță pentru poporul ales. Dumnezeu era să realizeze legământul cu poporul ales, ca să devină Dumnezeu lui Izrail și să întă-

reasă acest legământ printr'un şir nesfârşit de binefaceri. Promisiunile făcute patriarhilor acum le reînnoeşte în faţa poporului, şi în special spune că prin eliberarea poporului din Egipt voeşte să înceapă cu aceste binefaceri.

În acest moment de aşa mare importanţă numele Jehova în legătura ce ceea laltă — Dumnezeu al părinţilor voştri — este ceea mai sigura garanţă că Dumnezeu va şi îndeplini promisiunile sale, căci doară El este ce este. El rămâne acelaş pururea nealterat în plenitudinea puterii neschimbat în existenţa şi lucrarea lui, neschimbat în împlinirea promisiunilor sale ce a promis el părinţilor, va duce la îndeplinire faţă de Izrael. Numele de Jehova este o cheazăşie pentru aceasta. Aşa dară denumirea este şi un apel de alipirea credincioasă către Domnul şi o dulce mângăiere, mai ales în vremuri de încercare. Insuşi Domnul a făcut aluzie la aceasta la profetul Malahia când spune: „Eu Jehova nu mă schimb, de aceea nu aţi pierit voi, fiii lui Jacob” (Mal. 3, 6).

De şi dară numele Jehova definează de o parte esenţa lui Dumnezeu în mod absolut şi filosofic fără de a fi în raport cu un alt lucru, de alta parte arată potrivit pe Dumnezeu ca Dumnezeu al legământului pentru aceea aceasta denumire se foloseşte în sf. scriptura mai ales acolo unde este Domnul prezentat faţă de Izrael în raport cu legământul făcut. Prin urmare de şi Jehova este numele lui Dumnezeu în general-definiind mai bine ca ori care alt nume esenţa lui Dumnezeu, totuşi numai de poporul ales era să fie chemat în aşa fel ca să se mărturisească prin aceasta legătura legământului.

Din catehism.

102. Ce înţelegi prin cuvântul: Biserica dreptcredincioasă catolică ?

Prin acest cuvânt înţelegem pe toţi creştinii de pre pământ, cari ţin credinţa ceea adevărată catolică, şi sunt uniţi laolaltă prin aceleaşi învăţături şi taine sub un cap văzut Patriarhul de la Roma.

După ce în simbolul credinţei rând pe rând am mărturisit divinitatea tuturor persoanelor din sta Treime, mărturisim mai de parte: cred într-o una, sfântă, catolică şi apostolică biserică.

Conciliul din Nicea prin aceste patru caractere a voit a defini semnele distinctive ale adevăratei biserici a lui Hristos. Biserica adevărată prin urmare şi înainte de toate trebuie să fie una şi aceasta atât ce priveşte instituţia, organizaţia ierarhică a ei cât şi doctrina — învăţătura ei. Desăvârşirea tot odată şi semnul distinctiv al acestei unităţi este papalitatea — supremaţia papei din Roma, asupra tuturor bisericilor catolice din lumea întregă.

„Tu eşti Petru — adevărată stâncă — şi pe aceasta stâncă voi zidi biserica mea” a zis Mântuitorul către Sf. Petru. Dacă ar fi voit Isus, ar fi putut să zică, că voi sunteţi apostolii mei, preşcari i-am ales, şi pre voi voi zidi biserica mea, ori bisericile mele, însă Isus nu a zis aşa, prin urmare nu este numai o singură biserică a lui Hristos. Nu pot să facă parte din aceasta biserică nici acele nenumărate comunităţi bisericesti protestante şi presbiteriane şi toate celelalte secte organizate în mod similar, nici acele unităţi mari cum sunt bisericile naţionale anglicană şi cele ortodoxe.

Isus a mai edaugat la cuvintele de mai sus: „şi porţile iadului nu o vor birui” va să zică, că biserica întemeiată pe Petru va fi aşa de puternică, că puterile iadului nu o vor birui. Ori şi cine trebuie să vadă în aceste cuvinte o superioritate asupra celor lalţi apostoli. Biserica ortodoxă admite cel mult o întietate şi aceasta însă în cursul secolelor a contestat o. Fiind supremaţia papală articolul de credinţă cel mai mult combătut de către biserica ortodoxă, trebuie să ne oprim puţin la acest articol.

Ca să se vadă ce a fost credinţa catolică a celor dintâi secole în leagănul aşa zicând a creştinismului vom cita mărturisirea conciliului din Efez — în anul 431 — întâiu în limba latină şi apoi în traducere românească: *Nulli dubium, imo sæculis omnibus notum est, quod sanctus beatissimusque Apostolorum princeps et caput, fideiquae columna, et ecclesiae catholicae fundamentum a „Domino nostro Iesu Christo Salvatore humani generis ac Redemptore claves regni accepit, solvendique ac ligandi peccata potestas ipsi data est, qui ad hoc usque tempus et semper in suis successoribus vivit et iudicium exercet.”* Nu incupe nici o îndoială, este cunoscut tuturor secolelor cumcă sfântul şi fericitul cap al apostolilor, stâlpu credinţei şi temelie bisericii catolice a primit

dela Domnul nostru Isus Hristos Mântuitorul și Rescumpărătorul neamului omenesc chieile împărăției și lui i s'a dat puterea de a lega și deslega de păcate, care putere în urmașii lui până în ziua aceasta totdeauna trăiește și judecă.

Mărturisirea efeziană este exprimarea credinței bisericii întregi, atât a occidentului cât și al orientului. Lipsa de spaț ne împiedică să urmărim aceasta credință din secol în secol, ne vom margini să arătăm din cărțile bisericesti ortodoxe, ce a fost credința despre supremația papală chiar în biserica ortodoxă. Cele ce urmează le-am scos din interesantă lucrare „PAPA” de M. Theodorian Carada. București. Tipografia profesională. Dimitrie C. Ionescu. Strada Câmpinean 9. Anul 1917. Pag. 29—37.

Interesante sunt mărturisirile luminoase, pe cari ni le dă biserica rusească asupra chestiunii supremației papale. Toate cărțile de ritual prezintă din acest punct de vedere mărturisiri foarte clare. Până în veacul acesta ocârmuirea ortodoxă nu a modificat textele originale. Dela o vreme însă s'au făcut schimbări în textul autentic. Comisiunile pentru revisuirea și corectarea cărților bisericesti din România de pildă în molitfelnicele mai noi frumoasă molitvă de deslegare pentru morți, care desleagă păcatele repausatului prin puterea de a lega și deslega „ce ai dat-o Verhovnicului tău Petru” s'a modificat „puterea pe care ai dat-o sfinților tăi apostoli și ucenici.” Ucenicii de sigur nu au primit dar dela Mântuitorul de a lega și a deslega, ei au murit unii mireni, alții diaconi, ca sf. arhidiacon Ștefan, fără a fi exercitat vre-o putere de a lega și deslega de păcat.

Acest frumos irmos cânta biserica rusească: „Sfinte Petre Verhovnic al apostolilor, apostolescule ocârmuitor, piatră nemiș-

cată a credinței întru resplata mărturisirei, veșnica temelie a bisericii, păstor al turmei cuvântătoare, păstrător al chieilor împărăției cerești, alesule întru toți apostolii, după Hristos ceea mai întâi temelie a bisericii sfinte: bucură-te! Bucură-te stâlp prea puternic al drept măritoarei credinți, Verhovnicul al apostolescului sobor.” (Din cartea de rugăciune tipărită la Mohilev 1698) „Și toate tu ai părăsit Verhovnice al apostolilor și pe învățătorul l'ai urmat strigând: Muri-voi cu tine ca cu tine să viețuiesc vieața ceea fericită” „Tu ai fost cel dintâi episcop al Romei, slava și cinstea împărătesei cetăți, întru tine s'a întărit biserica.” (Din mineile tipărite la Moscova 1813. Stihuri dela 30 Iunie.) „Dumnezeu zise lui Petru: Tu ești Petru și-i dete numele acesta pentru ca pe el ca pe o piatră tare Hristos a întemeiat biserica sa, și porțile iadului nu o vor sfărâma. Căci Ziditorul punând temelie și întărindu-o prin credință, ce putere i-ar pote sta împotriva? Ce laudă dar voi aduce Apostolului, ce voi putea să mi inchipui mai mareț ca cuvintele Mântuitorului, care ferește pe Petru, il numește piatră, și-i spune ca pe aceasta piatră va zidi biserica sa.” (Cazania zilei din 29 Iunie Tipărită la Moscova 1677) „Petru e piatra, e temeliea credinței.” (Triodul tipărit la Moscova 1811. Din tipicul Ioiei celei de-a doua săptămâna a pasesimilor). Acestui Petru Verhovnicul apostolilor Domnul i-a dat puterea zicându-i: „Ție-ți dau chieile împărăției cerului:” Ce vom zice noi dar lui Petru? Bucură-te Petre desfătarea bisericii, lumina lumii, porumbul nespurcat, izvor al dreptei credințe.” (Tot din cazania de mai sus.)

(Va urma.)

Calendar săptămânal.

15—21 Decembrie 1929.

15. Dumineca XI. d. Înălț. Sf. Cruci (Ev. Luca 13, 10.) M. Elefterie.
16. Luni. Pr. Agen † 600 a. Hr.
17. Marți. Pr. Daniil
18. Mercuri. M. Sebastian.
19. Joi. M. Bonifaciu.
20. Vineri. M. Ignatie † 107.
21. Sâmbătă. M. Juliana.

